

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ПЕЧІНКИ

Лазутіна А. А., Рибак В. А.

*Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
viktoriarybak2@gmail.com*

Важлива роль у виникненні захворювань належить ендотеліальній дисфункції, яка впливає на розвиток серцево-судинних захворювань, автоімунних процесів, захворювань органів дихання, метаболічного синдрому, захворювань печінки та ін. Вивчення маркерів ендотеліальної дисфункції є актуальною проблемою, оскільки їх дослідження проводяться в основному при серцево-судинних захворюваннях, натомість менша увага приділяється дослідженню ендотеліальної дисфункції при захворюваннях печінки. Мета дослідження – визначення ролі ендотеліальної дисфункції при захворюваннях печінки.

Ендотеліальна дисфункція впливає на печінкову мікроциркуляцію, погіршує кровонаповнення печінки та стає одним із головних факторів у регуляції прогресування фіброзу печінки. Вплив NO не обмежується дилатацією локальної ділянки. Він також інгібує проліферативну відповідь гладеньком'язових клітин судинної стінки, блокує агрегацію тромбоцитів і окиснення ліпопротеїдів низької щільності. Виражені зміни ендотелію спостерігаються при таких захворюваннях печінки як гепатит, неалкогольна жирова хвороба печінки та цироз печінки. За статистичними даними 30 % людей на земній кулі страждають на хронічні дифузні захворювання печінки. Ендотеліальна дисфункція реєструється більш ніж у половини хворих на хронічний гепатит С та відіграє певну роль в активності гепатиту, формуванні позапечінкових проявів захворювання. Ознаки ендотеліальної дисфункції поєднуються з низьким вмістом L-аргініну в сироватці крові. Зниження синтезу NO призводить до вазоконстрикції, вільнорадикального ушкодження мембран клітин, зниження протипухлинної та протиінфекційної активності імунної системи. У хворих з цирозом печінки спостерігається збільшення концентрації вазодилатора NO в плазмі крові, що на початкових стадіях є адаптивною реакцією, яка направлена на запобігання змінам печінкового кровотоку. Для появи цього компенсаторно-приспосувального механізму стимулом є збільшення в крові вмісту вазоконстрикторного ендотеліну-1. Виражені зміни показників ендотеліальної дисфункції при хронічних захворюваннях печінки залежать від тяжкості процесу, а саме – більш низький рівень NO спостерігається у хворих на цироз печінки.

Таким чином, враховуючи особливості ендотелію та можливі фактори його регуляції, перспективним напрямком в лікуванні ендотеліальної дисфункції при цирозі печінки можуть виступати препарати на основі L-аргініну. Посилення продукції і вивільнення NO, викликане L-аргініном, сприяє покращенню ендотеліальної дисфункції у пацієнтів на цироз печінки з проявами печінкової енцефалопатії.